

Půjčte si živou knihu

Autor: [Bibiana Beňová](#)

24.07. 16:15

Lektorka genderových studií Michaela Svatošová se na celých osm hodin proměnila v knihu. Kafkovskou metamorfózu na vlastní oči vidělo přes dvě stě lidí, devět z nich si mladou feministku dokonce „vypůjčilo“ a „přečetlo“. O víkendu od 28. do 29. července máte další šanci.

Knihovna nabízející ve svých regálech opravdu netradiční tituly uchvátila [stan](#) vůbec poprvé na červnovém hudebním festivalu United Island. Lze si v ní vypůjčit svazky nadepsané Konvertovaná muslimka, Policista, Gay nebo Vozíčkář. Za položkami na seznamu Živé knihovny se ovšem neskrývají papírové bichle, nýbrž lidé, kteří ve svém každodenním [životě](#) čelí předsudkům a stereotypům. Příslušníci nejrozličnějších menšin. Etnických, náboženských, sexuálních nebo profesních.

Čtenáři, kteří do knihovny najdou cestu a stvrdí svým podpisem, že s výpůjčkou budou nakládat slušně, pak mají možnost si takovouto živou knihu na třicet minut vypůjčit a přečíst. Tedy vyslechnout originální životní příběhy, ptát se, diskutovat, polemizovat. „A především poopravit možné předsudky a příště třeba nesoudit podle [obalu](#),“ říká koordinátorka projektu, antropoložka Jana Tikalová.

„Při první prezentaci [Živé knihovny](#) jsme se snažili vytipovat ty předsudky, které sužují českou společnost nejpalčivěji,“ říká. V nabídce bylo celkem čtrnáct titulů, vedle už zmíněných například Rom, úředník, židovka, aktivista za [práva](#) zvířat. Zájem předčil očekávání. „Festivalové publikum je obvykle mladé, otevřené a zvědavé. Lidé sice ze začátku nedůvěřivě postávali kolem, ale když jsme je oslovili a vysvětlili jim, o čem nám jde, zapojili se nadšeně,“ líčí Tikalová. „Za osm hodin si jednotlivé tituly rezervovala stovka čtenářů, často ale spolu četly dvojice či rodiny, odhadem zhruba dvě stě padesát lidí,“ soudí.

„Převažovali ti, kteří chtěli diskutovat. Ptali se, čím se zabývá feminismus v dnešní době, většinou totiž vůbec netušili, čeho vlastně ženská jako já chce dosáhnout,“ říká Michaela Svatošová, „kniha“ s nápisem Feministka na hřbetu. „Jistá slečna dorazila s vyhraněným názorem, že tradiční rozdělení rolí jí vyhovuje, že nestojí o to, vydělávat víc peněz, ale o manžela, který jí zajistí. A že kvůli takovým, jako jsem já, nemůže vysněného partnera najít. Chvilí to bylo vyhocené, ale nakonec myslím pro obě zajímavé,“ konstatuje Svatošová.

Podle organizátorky Živé knihovny, která se nechala inspirovat příkladem z Dánska, trpíme předsudky a strachem z tabuizovaných témat všichni. Čtenáři i knihy samé. „Nakonec, není

obvyklé, aby spolu otevřeně mluvili třeba jeptiška a transsexuál,“ míní Tikalová. Po prvním veřejném čtení se katalog knihovny rozrostl na dvacet titulů. Přibyl například jezuita, bývalý vězeň či chovanec [dětského](#) domova.

Začíst se do nich bude možné o víkendu na festivalu Music in the [Park](#) v pražské Stromovce. Usilovně se shání nedostatkový tatínek na mateřské dovolené, o kterého si čtenáři hodně psali, do budoucna bude k počtení modelka, anorektička nebo mladý komunista. Ambicí Jany Tikalové ovšem je dostat od září Živou knihovnu do [škol](#) a neotře tak hubit předsudky v zárodku.

Foto: www.opim.cz